

Informatiebrief aan de Raad

Zaaknummer: Z/20/039932
Documentnummer: 220368
Datum: dinsdag 15 december 2020
Onderwerp: Resultaten onderzoek naar nut en noodzaak van een Free-Wifispots
Bijlage(n): -

Geachte Raad,

In het coalitieakkoord en in het programma Wassenaar 2030 wordt een onderzoek aangekondigd naar Free-Wifispots. Het aanbieden van gratis openbare wifi zou bijdragen aan het aantrekkelijk houden van het winkelgebied.

Vanaf 2010 nam het aantal gemeenten dat gratis openbaar wifi aanbood snel toe. Doelen daarbij waren gastvrijheid, het aanbieden van informatie over het gebied (reclame), het bieden van internet in delen waar mobiel internet slechte dekking had en het analyseren van bezoekersstromen (wifi-tracking). De laatste jaren stoppen echter steeds meer gemeenten met het aanbieden. Dit komt aan de ene kant door de nadelen en risico's, aan de andere kant doordat mobiel internet steeds sneller en voor meer mensen toegankelijk is geworden.

Beperkte meerwaarde

In andere gemeenten blijkt de snelheid van het gratis openbaar wifi tegen te vallen. Helemaal als veel mensen er gebruik van willen maken, neemt de snelheid af. Dit is op te lossen door het bijplaatsen van apparatuur, maar dat stoort het wifi van inwoners en winkels in het centrum. Het Agentschap Telecom waarschuwt immers al geruime tijd voor congestie die ontstaat door de toename van het aantal wifi-signalen. Daarnaast biedt het aanbieden van gratis openbaar wifi geen meerwaarde voor de kernwaarde die in de Centrumvisie Wassenaar vastgesteld zijn: stijlvol, authentiek en persoonlijk. De overlap tussen de mensen die gebruik maken van gratis openbaar wifi en de doelgroep waar het Centrumplan en het Inrichtingsplan zich op richten is simpelweg beperkt.

Noodzaak neemt af

De noodzaak om gratis openbare wifi aan te bieden is de laatste tijd snel kleiner geworden. De mobiele netwerken (4G en 5G) zijn sneller, hebben een betere dekking en databundels zijn groter en goedkoper geworden. Bovendien is mobiel internet altijd en overal beschikbaar en hoeven mensen niet eerst in te loggen. Bezoekers uit het buitenland kunnen door de EU-richtlijnen rond het *roamen* hier ook gebruik van maken. Gemeentes zoals Utrecht zien daardoor ook dat het aantal gebruikers van het gratis openbaar wifi afneemt, waarop ze besloten hebben het niet langer aan te bieden.

Veiligheid en privacy

Om te voorkomen dat de verbinding tussen een gebruiker en het gratis openbare wifi af te luisteren is, zijn er extra maatregelen nodig. Gebruikers moeten bijvoorbeeld met een persoonlijk wachtwoord inloggen. Dit werpt echter een drempel op voor het gebruik. Daarnaast hebben gemeente problemen gehad met de bescherming van de privacy van de gebruikers. Wanneer een apparaat gebruik maakt van wifi, moet het bepaalde informatie uitwisselen om de verbinding tot stand te brengen (o.a. MAC-adres). De Autoriteit Persoonsgegevens heeft geoordeeld dat MAC-

adressen persoonsgegevens zijn. Wanneer de gemeente gratis openbaar wifi aanbiedt, dan wordt ze verantwoordelijk voor het nemen van technische en organisatorische maatregelen om die persoonsgegevens te beschermen en moet aan gebruikers gemeld worden welke gegevens verwerkt worden op basis van welke grondslag. Gemeenten zoals Tilburg hebben besloten dat ze hiertoe niet in staat zijn en zijn gestopt met het aanbieden van gratis openbaar wifi.

In de praktijk blijkt het dus ingewikkeld om gratis wifi in de openbare ruimte aan te bieden. Er zijn al verschillende Nederlandse gemeenten die hun Europese subsidie hiervoor, WiFi4EU, daarom teruggegeven hebben.

Alternatieven

Inwoners kunnen bij verschillende Nederlandse overheden gratis gebruik maken van wifi via Publicroam. Ze maken eenmalig een account aan op de website van de organisatie van Publicroam (publicroam.nl) en loggen daarmee in op alle locaties in Nederland waar Publicroam aangeboden wordt. Voor de gemeente is het voordeel dat Publicroam de beveiliging en privacy regelt. In Wassenaar bieden we op twee locaties Publicroam aan: op het gemeentekantoor en in de Paauw. Dit is aangelegd met als doel wifi aan te kunnen bieden aan bijvoorbeeld leveranciers of bezoekers die een presentatie komen geven of voor mensen die een tijd lang onderzoek doen in het archief. Publicroam stelt hoge eisen aan de gebruikte wifi-apparatuur, daardoor is het breed aanbieden erg kostbaar. Daarnaast kunnen inwoners gebruik maken van het gratis wifi in de Bibliotheek.

Slotom

Op basis van huidige ervaringen bij andere Nederlandse gemeenten met gratis openbaar wifi kunnen we concluderen dat de kosten voor het veilig invoeren ervan niet opwegen tegen de beperkte voordelen die het biedt aan een kleine groep gebruikers. Daarom stoppen we met het verdere onderzoek naar mogelijkheden voor gratis openbaar wifi in Wassenaar.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

drs. H.I.P. Opatja,
gemeentesecretaris

drs. L.A. de Lange,
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.